

Ziraat Bankası hakkındaki kanuna bazı maddeler tezyiline dair 1/725 numaralı kanun lâiyhası ve Adliye, İktisat ve Bütçe Encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Muamelat müdürlüğü

Şube

Sayı 6/1895

31-V-1930

B, M. M. Yüksek Reisliğine

Ziraat Bankası hakkındaki 19-III-340 tarih ve ve 444 numaralı kanuna zeylen İktisat Vekâletince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetinin 28-V-930 tarihli içtimasında Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte takdim olunmuştur.

Muktazasının ifasına müsaade buyrulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı mucibe

Ziraatin terakkisi, çiftçilere kredi temin etmekle mümkündür. Bunun için, şimdilik; Ziraat Bankası sermayesinin 100 000 000 liraya iblâğı münasip görülmüştür. Banka sermayesinin menbar olan menafi hissesinin - Bankanın sermayesi muayyen miktara vasıl oluncuya kadar - istifasına devam edilmesi ve ihtiyat sermayesinin % 50 si nisbetinde olması zarurî görülmüştür.

Aynı maksadın istihsali için ziraî kredi kooperatiflerinin inkişafı zımında derpiş edilen suhuletlerin tekml ziraî kredi muamelelerine teşmiline zaruret vardır. Esasen ziraî kredi kooperatifleri kanun ile istihdaf edilen gaye Ziraat Bankası sermayesinin tezyidi ve ikraz suhuletlerinin temini suretile umum ziraî muamelâtımıza teşmil edilmiş oluyor. Bu suretle, gerek ziraî kooperatifi teşkil etmiş bulunsun ve gerek bulunma-sın zürran müsavi bir suhulete mazhar olabilmeleri için ikinci maddenin kanuna vaz'ı tensip edilmiştir.

Ziraî ikrazat muamelâtında parayı bulmakla parayı kolaylıkla almak aynı derecei ehemmiyettedir. Şimdiki vaziyette bir köylüye para ikrazı ne kadar kolaylıkla yapılırsa yapılmış olsun yine köylü mevcut usullere tevfikân alacağı pek az bir para için bir kaç gününü heder etmek mecburiyetindedir. İşte bu üçüncü madde köylünün nakit ve vaktini korumak maksadile kanuna konulmuştur. Bu maddeye göre köylü bankaya müracaat ederek deyin senedini imza edecek ve müteakip muamelât banka tarafından yapılacaktır. Bu suretle, köylü tapuya gitmek takdir vermek gibi bazen günlere vakit ziyamı mucip muamelâtı ifadan kurtulmuş olacaktır.

İkraz olunan paranın vadesinde tahsili ve diğer muhtaç olanlara verilmesi ve bu suretle sermayenin seyyariyetinin temini memleketin ziraî inkişafatında ihmâl edilemeyecek noktalardır.

Gerçi banka matlubatının natahsil kalmasına ve menafinin ziyana imkân yoktur. Fakat tahsilin taahhuru kredi ve yardım işlerini geri bırakacağı düşünülerek bu mahzurları izale etmek için 4 üncü madde vazedilmiştir. Bu suretle banka matlubatını d ha seri bir surette ve borchülara fazla masraf tahmil etmiyerek tahsil ve mevcut sermayesine göre daha fazla kimselere yardım ve sermayenin atıl kalmasını temin etmiş olacaktır.

Bankaca mahsulâtı ziraiye mukabilinde yapılan ikrazat muamelâtı ile esham ve tahvilât ve sair menkulât mukabilindeki muamelât alekser seri ihtiyacatın teminini, bilhassa mahsulâtın değer fiatla satılmasını ve mevduatı emin bir surette istimalini temin maksadile ve kısa vadeler ile yapılmaktadır. Matlubatımızın vaktü zamanile tahsili suretile gerek taahhüdâtımızın tevdiat eshabına karşı vakit ve zaman ile ifası ve gerek piyasa temevvücatından tarafeynin menfaatlerinin vikayesi maksadile bu madde konulmuştur.

Ziraî ihtiyacatın temini düşünülürken ziraî alât ve vesaiti derpiş etmemek mümkün değildir. Şimdiye kadar bu yolda yapılan işler kanunî bir müeyyede ile tahtı temine alınmadığı için matlup semereyi vermemiştir. 6 ınca madde ile bu nokta nazarı itibare alınarak tevzi edilecek alât ve ziraî vesaitin hüsnü muhafazası ve bedellerini tahsil cihetlerinin temini mümkün olacaktır.

Dağmık ve yekdiğerine, merkeze uzak mesafede bulunan turuk ve muvasale itibarile kolaylıkla seyrüseferi kabil olan sahalarda tecrübe mahiyetinde olmak üzere muvakkaten seyyar ve ikraz ve tahsil ajanları ihdası suretile köylüye azamî teshilât ifası derpiş edilmiştir.

Adliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Ad. Encümeni

Karar No: 59

Esas No: 1/725

2 / VI / 1930

Yüksek Reisliğe

Ziraat Bankası hakkındaki 444 numaralı kanuna zeyledilmek üzere İktisat Vekâletince hazırlanıp Başvekâletin 31 - V - 1930 tarih ve 6/895 numaralı tekeresile Adliye Encümenine havale edilen kanun lâyihası İktisat Vekili Şakir ve Ziraat Bankası Umum Müdürü Şükrü Beylerin huzurile tetkik ve müzakere olundu.

Çiftçilere yapılacak ikrazatın masrafsızca ve kolaylıkla icrası ve aynı zamanda bankanın ödenmiyen alacağının emin bir şekilde ifası için merasim ve külfetten azada bir surette hem alacaklının hem de borçlunun menfaatlerine uygun hükümleri havi olan bu lâyiha hakkında Vekil Beyefendiye verilen izahat musip görülerek lâyihanın esas itibarile encümence kabulü karargir olmuş ve maddelerde lâyihanın istihdaf ettiği maksadı daha kolaylıkla temin edecek bazı tadiller vücuda getirilmiştir.

Lâyihanın dördüncü maddesinde vadesi hulûl ettiği halde ödenmiyen borçlar için bankaya ipotek edilmiş olan gayri menkuller müzayedesinin icra dairelerince yapılacağı yarde bankaca ifası muvafık görülerek o suretle madde yeniden kaleme alınmış ve bir ay müddetle açık artırma suretile satılığa çıkarılacak gayri menkullerin bu müddet nihayetinde talibine muvakkaten ihalesi yapıldıktan sonra borçluya on beş gün müddetli bir ihbarname gönderilmesi borçlu tarafından yeni tesviye sureti gösterebilmek imkânını vereceği mülâhazası itibarile faideli görülmüş ve bu müddet geçtikten sonrada borç ödenmezse artırma evrakı o yerin icra reisine gönderilerek üç gün içinde kat'î ihale hakkında bir karar alınması ve bunun da tapu dairelerine bildirilip talibi namma kayıt ve tescilin icrası ve artırma bedelinden banka alacağının istifası hususları maddeye dercedilmiştir.

Beşinci maddede menkul rehinler haokkında borçluya gönderilecek ihbarnamede rehin kıymetinde hasıl olan noksanın ikmalî veya vadesi hulûl etmiş ise borcun ödenmesi hususunun tasrih edilerek tebliğ için bu kayıtları havi bir fıkra ilâve edilmiş ve fii resmi yerine de piyasa rayieci tabirinin konulması muvafık görülmüştür. Ziraat Bankaları tarafından veya banka kefaletile çiftçilere borçlandırılarak teslim edilen ziraat alâtile hayvanatın borçlu elinde rehin hükmünde olması her ne kadar rehinin mürtehin yedinde bulunması hakkındaki umumî hükümlere mugayir ise de müşterinin satın aldığı malın bedelini ödmeden evvel o mala sahip olmyacağı şartile satışın ve teslimin ticaret kanununun 704 üncü maddesine göre caiz olduğundan bu lâyihanın altıncı maddesinin aynen kabulüne bir mahzur görülmemiştir.

Ziraat Bankası hakkında mevcut iki kanunun hükümlerinden bu lâyiha ahkâmına muhalif olanların mülga bulunduğu bir madde ile tasrihi muvafık görülerek bu suretle lâyihaya sekizinci madde ilâve edilmiştir.

Lâyihanın bu tadilâtle kabulüne encümenince ittifakla karar verilmiştir. Havale mucibince İktisat ve Bütçe Encümenlerine tevdiî arz olunur.

Ad En. Reisi	M. M.	Kâtip	Âza	Âza	Âza
Manisa	Kocaeli	Yozgat	Antalya	Balıkesir	İzmir
<i>Mustafa Fevzi</i>	<i>Selâhattin</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>Ahmet Saki</i>	<i>Sadık</i>	<i>Enver</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza	Âza
Kayseri	Kocaeli	Mardin	Muğla	Konya	Zonguldak
<i>Reşit</i>	<i>Ragıp</i>	<i>İ. Ferit</i>	<i>Ali Nazmi</i>	<i>Refik</i>	<i>Nazif Abdülhak</i>

İktisat encümeni mazbatası

T. B. M. M.
İktisat Encümeni
Karar № XXX
Esas № 1/725

3-VI-1930

Yüksek Reislîğe

Ziraat Bankası hakkındaki 19 mart 340 tarihli ve 444 numaralı kanuna zeyl olmak üzere encümenimize hayale edilen kanun lâyihası ve esbabı mucibesi ile Adliye Encümeninin mezbatası İktisat Vekili Beyin huzurunda tetkik ve müzakere edildi.

Çiftçilerin bankadan alacakları ödünç para muamelâtının kolaylaştırılmasını ve hiç bir ziraî teşekküle malik olmıyan ücra bir köydeki bir köylünün bile bankadan zahmetsizce ve az masrafla ve vakit zayi etmeden para alabilmesini temine matuf olan ve öbür taraftan bankanın alacaklarını da kavi esasata rapteden bu kanun lâyihası esas itibarıyla encümenimizce de muvafık görülmüş ve aşağıda arzedilen esbab dolayısıyla de 5 inci maddesinde ufak bir tadilât yapılarak diğerleri Adliye Encümeninin tadil ve tesbiti veçhile aynen kabul edilmiştir.

Adliye Encümeni tarafından tesbit edilen 5 inci maddedeki tadilât bankaya terhin edilen kıymetli evrak veya mahsulâtın kıymetinin sukutunda veya borcun zamanında ödenmemesi halinde merhunun kıymetindeki noksanın tamamlanması veya borcun ödenmesi için banka tarafından bir hafta müddetle borçluya tebliğ edilecek ihbarname müddetinin tezyidi ve aynı zamanda da takdiri olarak bırakılması lüzumuna binaendir.

Yüksek Reislîğe takdim kılındı.

İk. En. Reisi	M. M.	Kâtip	Âza	Âza	Âza	Âza
Burdur	Mardin	Zonguldak	Afyon	Konya	Manisa	İstanbul
<i>Mustafa Şeref</i>	<i>Ali Rıza</i>	<i>Hüsnü Rıza</i>	<i>İzzet</i>	<i>A. Hamdi</i>	<i>Yaşar</i>	<i>Hüseyin</i>
Âza	Âza	Âza	Âza	Âza		
Mardin	Çorum	Trabzon	İzmir	<i>Tahsin</i>		
<i>Nuri</i>	<i>Ziya</i>	<i>Daniş</i>	<i>Hüseyin</i>			

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
№ 141 M.
Esas № 1/725

5-VI-1930

Yüksek Reisliğe

Ziraat bankası hakkındaki 19 mart 1340 tarih ve 444 numaralı kanuna zeyl olmak üzere tanzim ve Encümenimize havale olunan kanun lâyihası ile Adliye ve İktisat Encümenleri mazbataları İktisat Vekili Şakir Bey ve Ziraat bankası Umum Müdürü Şükrü Beyler hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

Ziraat Bankasının çiftçiye ödünç para verirken külfetli ve masraflı muamelelerini basitleştiren matlubunun tahsilini de daha emin ve kolay usullere bağlayan kanun lâyihasını Encümenimiz muvafık görmüş ve üçüncü maddesini ibareye ait tashihle diğerlerini Adliye ve İktisat Encümenlerinin tadilatı dairesinde kabul etmiştir. Müstaceliyetle müzakere edilmek üzere Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Bütçe En. R	Reis V.	M. M.	Aydın		
İstanbul	Bursa	GaziAntep	Mühendis	Diyarbakir	Erzurum
Fuat	Muhlis	Remzi	Mitat	Rüştü	A. Aziz
Elâziz	İsparta	Kütahya	Sivas		
H. Tahsin	Mükerrem	Niyazi Asım	Remzi		

Hükûmetin teklifi

Ziraat Bankası hakkındaki 19 mart 1340 tarih ve 444 numaralı kanuna zeyildir

MADDE 1 — Ziraat Bankasının aslî sermayesi yüz milyon liraya baliğ oluncuya kadar menafi hissesinin istifasına devam edilir. İhtiyat sermaye aslî sermayenin yüzde ellisini tecavüz etmez.

MADDE 2 — 5 haziran 1929 tarih ve (1470) numaralı ziraî kredi kooperatifleri kanununun 20 inci maddesi ahkâmı Ziraat Bankasına da teşmil edilmiştir.

MADDE 3 — İkras muamelelerinde Ziraat Bankasına teminat gösterilen gayri menkullerin ipotek muameleleri banka memurlarının tahrirî talebi üzerine tapu dairelerince hiç bir harç ve resim, pul ve saireye tabi olmaksızın ibraz olunacak deyin ve tapu senetlerine müsteniden takrirsiz derhal ifa ve tescil olunur.

MADDE 4 — Ziraat Bankasının ipotekli matlubatı vadesinde ödenmezse medyuna veya kefiline veyahut bunların kanunî ikametgâhlarına iera dairesi marifetile bilâharç ve masraf bir ihbarname tebliğ olunur; bu ihbarnamenin tebliği tarihinden itibaren bir hafta zarfında borç öden-

Adliye Encümeninin tadili

Ziraat Bankası hakkındaki 19 mart 1340 tarihli ve 444 numaralı kanuna müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 2 — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 3 — Hükûmetin teklifi aynen

MADDE 4 — Ziraat Bankasının ipotekli alacağı vadesi hulûlünde ödenmezse borçluya ve kefiline veyahut bunların kanunî ikametgâhlarına bankaca bir ihbarname tebliğ edilerek borcun ödenmesine davet olunur. İhbarnamenin tebliğinden itibaren bir hafta içinde borç ödenmediği

İktisat Encümeninin tadili

Ziraat Bankası hakkındaki 19 mart 340 tarihli ve 444 numaralı kanuna müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — Adliye Encümeninin tadilâtı aynen

MADDE 2 — Adliye Encümeninin tadilâtı aynen

MADDE 3 — Adliye Encümeninin tadilâtı aynen

MADDE 4 — Adliye Encümeninin tadilâtı aynen

Bütçe Encümeninin tadili

Ziraat Bankası hakkındaki 19 mart 340 tarihli ve 444 numaralı kanuna müzeyyel kanun lâyihası

MADDE 1 — İktisat Encümeninin tadili aynen

MADDE 2 — İktisat Encümeninin tadili aynen

MADDE 3 — İkraz muamelesinde Ziraat Bankasına teminat gösterilen gayri menkullerin ipotek muameleleri banka memurlarının tahriri talebi üzerine tapu idarelerince hiç bir harç ve resim, pul ve saireye tabi olmaksızın ibraz olunacak deyin ve tapu senetlerine müsteniden takrir alınmayarak derhal ifa ve tescil olunur.

MADDE 4 — Ziraat Bankasının ipotekli alacağı vadesi hulûlünde ödenmezse borçluya ve kefiline veyahut bunların kanunî ikametgâhlarına bankaca bir ihbarname tebliğ edilerek borcun ödenmesine davet olunur. İhbarnamenin tebliğinden itibaren bir hafta içinde borç ödenmediği tak-

mediği takdirde ipotekli gayri menkulât mahallen takdiri kıymet ve vaz'ı yed gibi merasime tabi olmaksızın icra dairesince müzayedeye çıkarılarak azamî bir ay zarfında ihale ve meemu deyin mafaz ve masarif tahsil olunur. Bankanın muvafakati alınmadıkça bu müddet hiç bir veyhile temdit olunamaz.

MADDE 5 — Bankaya merhun bilumum hasırlâtı ziraiye, esham ve tahvilât ve sair menkullerin hını irtihanındaki kıymeti yüzde ondan fazla tenez-zül eder veya borç vadesinde ödenmezse medyuna veya kanunî ikametgâhına bir hafta müddetle bankaca ihbarname tebliğ olunur. Merhun mal ziraat bankasına mukaddem hüküm istihsaline ve icra dairesine müracaata hacet olmaksızın bankaca re'sen piyasa fii resmisine göre satılarak meemu matlup maamasarif istifa olunur.

MADDE 6 — Ziraat Bankası marifetile veya kefaletile mübayaa ve zürraa tedeyyün ettirilerek teslim olunan alâtı ziraiye ve hayvanat mustah-rize teslimi tarihinden borcun istifasına kadar bankaya merhun hükmündedir. Bu gibi mallar borç itfa edilmedikçe sahipleri tarafından ahara satılmıyacağı gibi rehin de edilemez. Bu madde hük-müne muhalif olarak üçüncü şahısların ellerine geçen emval bankanın talebile derhal Hükümetçe istirdat ve bankaya teslim olunur.

MADDE 7 — Bankaca lüzum görülen mahallerde tecrübe mahiyetinde olmak üzere muvakkaten seyyar ikraz ve tahsil ajanları ihdas edilebilir.

takdirde ipotekli gayri menkul ayrıca kıymet takdiri ve vaz'iyet merasimine tabi olmaksızın banka tarafından bir ay müddetle açık arttırma suretile satılığa çıkarılır. Müddet bitince banka-ca talibine muvakket ihalesi yapılır ve medyuna bir ihbarname tebliğ olunarak on beş gün içinde borcunu ödemezse kat'î ihale yapılmak üzere keyfiyetin icraya tevdi edileceği bildirilir. Bu müddet de geçtikten sonra kat'î ihalenin icrasına karar vermek üzere evrak mahallî icra reisine verilir.

İcra reisi üç gün içinde karar vermeğe mecburdur. Kat'î ihale kararının sudurundan sonra boğluya bir gûna ihbar ve tebliğa lüzum olmaksızın ipotekli gayrimenkulün talibi namına kayıt ve tescili için icra tarafından tapu idaresine müzekkere yazılır. Banka alacağını faiz ve masrafı ile arttırma bedelinden istifa eder.

MADDE 5 — Bankaya rehin edilen hasırlâtı ziraiye, esham ve tahvilât ve sair menkullerin, rehin edildikleri zamandaki kıymetleri yüzde ondan fazla düşer veya borcun vadesi gelerek ödenmezse borçluya veya kanunî ikametgâhına merhunun kıymetindeki noksanın ikmalî veya borcun ödenmesi için bir hafta müddetli bir ihbarname tebliğ olunur. Bu tebliğat hükmünü borçlu ifa etmediği halde bankaca bir hüküm istihsaline ve icra dairesine müracaata mahal kalmaksızın rehin edilmiş olan mallar piyasa rayicine göre satılarak bebelinden masarifile birlikte alacak istifa olunur.

MADDE 6 — Ziraat Bankası tarafından veya bankanın kefaletile satın alınıp çiftçilere borçlandırılarak teslim olunan ziraat aletleri ve hayvanlar borçluya teslimi tarihinden borcun tamamen ödenmesine kadar bankaya rehin edilmiş hükmündedir. Bu gibi mallar, bedelleri ödeninceye kadar borçlu olan sahipleri tarafından başkalarına satılmıyacağı gibi rehin de edilemez.

Bu hükme muhalif olarak üçüncü şahısların ellerine geçen alât ve hayvanat banka tarafından mahallin en büyük mülkiye memuruna vaki olacak iş'ar üzerine Hükümetçe idareten istirdat ve bankaya teslim olunur.

MADDE 7 — Hükümetin teklifi aynen

dirde ipotekli gayri menkul ayrıca kıymet takdiri ve vaz'iyet merasimine tabi olmaksızın banka tarafından bir ay müddetle açık arttırma suretile satılığa çıkarılır. Müddet bitince bankaca talibine muvakkat ihalesi yapılır veya indelicap tafavuz edilir. Ve medyuna bir ihbarname tebliğ olunarak on beş gün içinde borcunu ödemezse kat'î ihale yapılmak üzere kayfiyetin icraya tevdi edileceği bildirilir. Bu müddet te geçtikten sonra kat'î ihalenin icrasına karar vermek üzere evrak mahalli icra reisine verilir.

İcra reisi üç gün içinde karar vermeğe mecburdur. Kat'î ihale kararının sudurundan sonra borçluya bir gûna ihbar ve tebliğe lüzum olmaksızın ipotekli gayri menkulün talibi namına kayıt ve tescili için icra tarafından tapu idaresine müzekkere yazılır. Banka alacağını faiz ve masraf ile arttırma bedelinden istifa eder.

MADDE 5 — İktisat Encümeninin aynen

MADDE 5 — Banka rehin edilen hasılâtı zira-iye, esham ve tahvilât ve sair menkullerin, rehin edildikleri zamandaki kıymetleri yüzde on fazla düşer veya borcun vadesi gelerek ödenmezse borçluya veya kanunî ikametgâhına merhunun kıymetindeki noksanın ikmali veya borcun ödenmesi için bir haftadan on beş güne kadar olan bir müddetli bir ihbarname tebliğ olunur. Bu tebligat hükmünü borçlu ifa etmediği halde bankaca bir hüküm istihsaline ve icra dairesine müracaata mahal kalmaksızın rehin edilmiş olan mallar piyasa rayicine göre satılarak bedelinden masrafile birlikte alacak istifa olunur.

MADDE 6 — Aynen

MADDE 6 — » » »

MADDE 7 — Aynen

MADDE 7 — » » »

MADDE 8 — Bu kanun neşri tarihinden mu-
teberdir.

MADDE 9 — Bu kanunun ahkâmını icraya
İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

28/V/1930

Bş. V. Ad. V. M. M. V.
İsmet M. EsatB. M. Abdülhalik
İçtimada blunmadı

Da. V. Ha. V. Ma. V.
Ş. Kaya Dr. T. Rüştü Ş. Saracoğlu
Mf. V. Na. V. İk. V. S. İ. M. V.
CemalHüsnü Recep Şakir Dr. Refik

MADDE 8 — 2 mart 1332 tarihli Ziraat Banka-
sı kanunile 444 numaralı kanunun bu kanun hük-
müne mugayir olan ahkâmı mülğadır.

MADDE 9 — Hükûmetin teklifindeki sekizinci
madde aynen

MADDE 10 — Hükûmetin teklifindeki doku-
zuncu madde aynen

MADDE 8 — Aynen

MADDE 9 — Aynen

MADDE 10 — Aynen

MADDE 8 — İktisat Encümeni aynen

MADDE 9 — » » »

MADDE 10 — » » »